

Raadsbrief

Onderwerp	Voortgang opvang vluchtelingen Oekraïne
Zaaknummer	252303
Datum	12 april 2022
Portefeuillehouder	P. van Zwanenburg
Medewerker	Koetsier-Keizer, J.E. (Janine)

Doel

Ter informatie

Aanleiding

Er is oorlog in Oekraïne. Miljoenen mensen zijn hiervan het slachtoffer geworden. Dagelijks worden zij geconfronteerd met de verschrikkelijke gevolgen hiervan. Door deze oorlog zijn vele inwoners het land ontvlucht. Zij zoeken naar een veilig heenkomen dichtbij de landsgrens, maar ook verder in Europa.

Gemeenten in Nederland hebben de taak opgepakt om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen. Dit gebeurt op twee manieren: in gemeentelijke opvanglocaties en bij particulieren thuis. De gemeente Hof van Twente werkt in regionaal verband samen met de Veiligheidsregio Twente (VRT) en de dertien andere Twentse gemeente.

De VRT heeft vanuit het Rijk de opdracht gekregen om 1000 gemeentelijke opvangplekken binnen 2 weken en aanvullend nog 1000 opvangplekken te realiseren. De opgave is verdeeld binnen de regio. De particuliere opvang is tot op heden niet meegenomen bij de opgave vanuit de VRT.

Inhoudelijke boodschap

De gemeente Hof van Twente heeft gemeentelijke opvanglocaties ingesteld volgens de criteria: veilig, minimaal 6 maand beschikbaar en huiselijk. Mogelijkheden om zelfredzaam te zijn staat daarbij voorop. Er zijn momenteel 6 locaties open waarvan op het merendeel vluchtelingen worden opgevangen: er zijn nu 50 bedden bezet. In totaal zijn er nu 100 bedden beschikbaar op gemeentelijke opvanglocaties. Er wordt gewerkt aan een verdere toename van het aantal bedden naar 140. Dit aantal komt voort uit de verdeling van de 2000 opvangplekken over de 14 Twentse gemeenten

De VRT regelt de aanmelding en plaatsing van vluchtelingen. Zij heeft een overzicht van alle opvanglocaties in Twente. Na aanmelding van de vluchtelingen worden deze toebedeeld aan een gemeentelijke locatie, of als er geen match gevonden kan worden bij particulieren via NUTwente.

Leefgeld

Alle vluchtelingen krijgen leefgeld indien ze ingeschreven staan in de gemeentelijke basisregistratie personen (brp). Wij verstrekken leefgeld gelijk aan de normbedragen die zijn opgesteld door het rijk. We werken daarbij met een voorschot om praktische redenen. Op termijn vindt een nabetaling plaats. Dit is gekoppeld aan het openen van een bankrekening waarop het leefgeld gestort kan worden.

Vluchtelingen die bij particulieren opgevangen zijn krijgen naast leefgeld, geld in de vorm van een wooncomponent. Dit is een extra bedrag dat ingezet kan worden om het gastgezin te compenseren in extra kosten in de woonlasten. De gemeente heeft geen zeggenschap over de hoogte van het af te dragen bedrag. Dit wordt afgestemd tussen vluchteling en gastgezin. De vluchtelingen kunnen gebruik maken van voorzieningen zoals de kledingbank, speelgoedbank en vergelijkbare instellingen.

Sociale begeleiding

Vluchtelingen in een gemeentelijke opvanglocaties worden begeleid door een vrijwilligers van Salut. Deze vormt een buddy van het vluchtelinggezin en helpt bij de inschrijving bij de gemeente, allerhande vragen en het wegwijs worden in de betreffende kern. Daarnaast organiseert Salut samen met Vluchtelingenwerk een inloopspreekuur op locaties waar meerdere gezinnen opgevangen zitten. Dit is op een vast tijdstip op alle dagen. Zo is het voor de vluchtelingen duidelijk waar ze terecht kunnen met hun vragen en zorgen. De gastgezinnen kunnen terugvallen op de organisatie NUTwente. Deze stichting is het aanspreekpunt voor gastgezinnen bij aanmelding en vragen. Plaatsing van vluchtelingen bij gezinnen vindt vanuit hier plaats en gebeurt na screening door de stichting. Bij particulieren zijn ongeveer 70 mensen opgevangen.

Stichting Hof van Twente - Kiev- Perchersk wil samen met Salut voor de gastgezinnen en de opgevangen vluchtelingen een sociale activiteit organiseren. Op die manier kunnen mensen elkaar ontmoeten en ervaringen delen. De voorbereidingen voor een dergelijke bijeenkomst zijn in volle gang en naar verwachting kan binnenkort de uitnodiging uit.

Onderwijs

Kinderen hebben recht op onderwijs. Voor kinderen in de basisschoolleeftijd is er een mogelijkheid voor onderwijs op de Horizon in Hengelo. Dit is een school gespecialiseerd in onderwijs voor vluchtelingen en statushouders. Zij hebben kennis en ervaring op het gebied van psycho-sociale ondersteuning en anderstaligen. Kinderen uit de gemeenten Hengelo en Hof van Twente kunnen hiervan gebruik maken. Uit overleg met de schoolbesturen is naar voren gekomen dat het bestuur van de scholen van Keender eerst zelf een gesprek wil met het kind en de ouder(s) voor een check-in. Op basis daarvan kan de school bepalen of het kind opgenomen kan worden op de lokale school of doorverwezen wordt naar de Horizon. Leerlingenvervoer is een gemeentelijke taak voor kinderen die op de Horizon naar school gaan. Voor lokale scholen geldt dat de gemeente de vervoerskosten niet vergoed. Dit is gelijk aan de reguliere gang van zaken bij andere kinderen bijvoorbeeld van statushouders.

Voor kinderen die gebruik maken van de middelbare school geldt dat zij normaliter ook naar een ISK school gaan. Echter is de ISK school in Enschede reeds vol en is er sprake van een wachtlijst. Om die reden hebben de schoolbesturen van het Twickel College en de Waerdenborch besloten om zelf een gesprek te hebben met de kinderen en hun ouder(s). Afhankelijk van de uitkomst wordt een passend onderwijsprogramma opgesteld.

Werken

Vanaf 1 april geldt dat Oekraïners mogen werken. De werkgever dient dit te melden bij het UWV. Voor de betreffende persoon geldt dat het leefgeld op dat moment stopt voor de werknemer, niet voor overige gezinsleden. De werknemer dient zelf voor een ziekte-kostenverzekering te zorgen. Hoeveel mensen inmiddels werken is nog niet bekend.

Financiën

Het rijk heeft aangegeven dat ze kosten die gemeenten maken ten dienste van de opvang van vluchtelingen vergoed krijgen. De exacte regeling is nog niet bekend. De uitspraak is gedaan dat gemeenten niet slechter mogen worden van de opvang van vluchtelingen. Wij houden er rekening mee dat alle kosten vergoed zullen gaan worden. Waarschijnlijk zullen de kosten eerst gefinancierd moeten worden door de gemeente en pas later vindt een verrekening van het rijk plaats (mogelijk 2023). Het college heeft op verzoek van de raad € 100.000 beschikbaar gesteld voor het project.

Conclusie

De gemeente Hof van Twente vangt vluchtelingen op uit Oekraïne. Dit doet zij volgens de principes van veilig, 6 maand beschikbaarheid en huiselijkheid. Zelfredzaamheid is belangrijk omdat dat beschikking over eigen leven geeft. De gemeentelijke locaties zijn ook als zodanig ingericht.

Leefgeld wordt verstrekt aan alle vluchtelingen die ingeschreven staan. Dit geeft gelegenheid om zelf te voorzien in levensonderhoud. Daarnaast zijn er vele sociale initiatieven zoals kledingverstrekking en sociale begeleiding.

Onderwijs is beschikbaar voor alle kinderen vanaf 4 jaar.

De kosten die gemaakt worden voor dit project worden door het rijk vergoed volgens een regeling die nog nader geconcretiseerd gaat worden.

Het was hartverwarmend dat de samenleving, omwonenden en ondernemers de handen ineen hebben geslagen om voor de vluchtelingen een fijne plek te creëren. Wij zijn trots op de samenwerking en het resultaat. Van de reeds aanwezige vluchtelingen hebben we dit ook teruggehoord. Zij zijn zeer dankbaar voor de wijze waarop zij zijn opgevangen.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D. Lacroix

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM